

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ГЕОИНФОРМАТИКИ
Кафедра географической экологии

ШИЛОВИЧ Алеся Валерьевна

**ОЦЕНКА ПРИРОДООХРАННОГО ПОТЕНЦИАЛА
БЕЛОРУССКОГО ПООЗЕРЬЯ**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат географических наук
доцент М.Н. Брилевский

Допущена к защите
«__» _____ 2025 г.
Заведующий кафедрой _____
кандидат географических наук,
доцент Н.В. Гагина

Минск, 2025

РЕФЕРАТ

Шилович А.В. Оценка природоохранного потенциала Белорусского Поозерья (дипломная работа). – Минск, 2025 – 63 страницы, 12 рисунков, 42 источника.

Ключевые слова: ПРИРОДООХРАННЫЙ ПОТЕНЦИАЛ, ОСОБО ОХРАНЯЕМЫЕ ПРИРОДНЫЕ ТЕРРИТОРИИ, СОХРАННОСТЬ ПРИРОДНЫХ ГЕОСИСТЕМ, ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ СЕТЬ, ФИЗИКО-ГЕОГРАФИЧЕСКИЕ РАЙОНЫ.

Объект исследования: территория Белорусского Поозерья.

Предмет исследования: природоохранный потенциал физико-географических районов Белорусского Поозерья.

Цель исследования – оценка природоохранного потенциала физико-географических районов Белорусского Поозерья и его реализация путем создания новых ООПТ на примере заказника «Суражский».

Оценка проводилась на основе картографического, статистического, сравнительно-географического методов.

В работе был выполнен анализ существующих методов оценки природоохранного потенциала, разработана методика оценки природоохранного потенциала физико-географических районов Белорусского Поозерья, проведен анализ особенностей природы ФГР провинции и их обеспеченность природоохранными объектами, выполнена оценка природоохранного потенциала физико-географических районов Белорусского Поозерья, а также проведена оценка ландшафтного и биологического разнообразия заказника «Суражский».

В результате исследования были выявлены различия индекса сохранности природных геосистем, коэффициента обеспеченности ООПТ, и следовательно, интегрального показателя природоохранного потенциала в разрезе физико-географических районов Белорусского Поозерья. Были выделены ФРГ с высокими природоохранными возможностями, где в меньшей степени наблюдается антропогенная преобразованность природных геосистем.

Результаты исследования могут иметь практическое применение в области охраны окружающей среды и использоваться «НПЦ по биоресурсам» НАН РБ при анализе национальной экологической сети и ее оптимизации, а также в научно-исследовательской деятельности и учебном процессе.

РЭФЕРАТ

Шыловіч А.В. Ацэнка прыродаахоўнага патэнцыялу Беларускага Паазер'я (дыпломная работа). – Мінск, 2025 – 63 старонкі, 12 малюнкаў, 42 крыніцы.

Ключавыя словы: ПРЫРОДААХОВАНЫ ПАТЭНЦЫЯЛ, АСОБА АХОЎНЫЯ ПРЫРОДНЫЯ ТЭРЫТОРЫІ, ЗАХОВАНАСЦЬ ПРЫРОДНЫХ ГЕАСІСТЭМ, ЭКАЛАГІЧНАЯ СЕТКА, ФІЗІКА-ГЕАГРАФІЧНЫЯ РАЁНЫ.

Аб'ект даследавання: тэрыторыя Беларускага Паазер'я.

Прадмет даследавання: прыродаахоўны патэнцыял фізіка-геаграфічных раёнаў Беларускага Паазер'я.

Мэта даследавання – ацэнка прыродаахоўнага патэнцыялу фізіка-геаграфічных раёнаў Беларускага Паазер'я і яго рэалізацыя шляхам стварэння новых ААПТ на прыкладзе заказніка "Суражскі".

Ацэнка праводзілася на аснове картаграфічнага, статыстычнага, параўнальна-геаграфічнага метадаў.

У працы быў выкананы аналіз існуючых метадаў ацэнкі прыродаахоўнага патэнцыялу, распрацавана метадыка ацэнкі прыродаахоўнага патэнцыялу фізіка-геаграфічных раёнаў Беларускага Паазер'я, праведзены аналіз асаблівасцей прыроды ФГР правінцыі і іх забяспечанасць прыродаахоўнымі аб'ектамі, выканана ацэнка прыродаахоўнага патэнцыялу фізіка-геаграфічных раёнаў Беларускага Паазер'я, а таксама праведзена ацэнка ландшафтнай і біялагічнай разнастайнасці заказніка «Суражскі».

У выніку даследавання былі выяўлены адрозненні індэкса захаванасці прыродных геасістэм, каэфіцыента забяспечанасці ААПТ, і, такім чынам, інтэгральнага паказчыка прыродаахоўнага патэнцыялу ў разрэзе фізіка-геаграфічных раёнаў Беларускага Паазер'я. Былі выдзелены ФРГ з высокімі прыродаахоўнымі магчымасцямі, дзе ў меншай ступені назіраецца антрапагенная пераўтварэнасць прыродных геасістэм.

Вынікі даследавання могуць мець практычнае прымяненне ў галіне аховы навакольнага асяроддзя і выкарыстоўвацца "НПЦ па біярэсурсах" НАН РБ пры аналізе нацыянальнай экалагічнай сеткі і яе аптымізацыі, а таксама ў навукова-даследчай дзейнасці і навучальным працэсе.

ABSTRACT

Shylovich A.V. Assessment of the environmental potential of the Belarusian Poozerie (thesis). – Minsk, 2025 – 63 pages, 12 figures, 42 sources.

Key words: ENVIRONMENTAL POTENTIAL, SPECIALLY PROTECTED NATURAL AREAS, PRESERVATION OF NATURAL GEOSYSTEMS, ECOLOGICAL NETWORK, PHYSICAL AND GEOGRAPHICAL REGIONS.

Object of study: territory of the Belarusian Poozerie.

Subject of study: environmental potential of the physical and geographical regions of the Belarusian Poozerie.

The purpose of the study is to assess the conservation potential of the physical and geographical regions of the Belarusian Poozerie and to implement it by creating new specially protected natural areas using the example of the Surazhsky Nature Reserve.

The assessment was carried out on the basis of cartographic, statistical and comparative geographical methods.

The work included an analysis of existing methods for assessing the conservation potential, a methodology for assessing the conservation potential of the physical and geographical regions of the Belarusian Poozerie, an analysis of the natural features of the physical and geographical regions of the province and their provision with conservation objects, an assessment of the conservation potential of the physical and geographical regions of the Belarusian Poozerie, and an assessment of the landscape and biological diversity of the Surazhsky Nature Reserve.

The study revealed differences in the index of conservation of natural geosystems, the coefficient of provision of protected areas, and, consequently, the integral indicator of environmental potential in the context of physical and geographical regions of the Belarusian Poozerie. FRGs with high environmental potential were identified, where anthropogenic transformation of natural geosystems is observed to a lesser extent.

The results of the study can have practical application in the field of environmental protection and be used by the "SPC for bioresources" of the National Academy of Sciences of the Republic of Belarus in the analysis of the national ecological network and its optimization, as well as in research activities and the educational process.